

NOTAT

Høringsnotat vedrørende lovforslag om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love- Reform af kontanthjælpssystemet

---

Juni 2013

Vores sag:
j.nr. 2013-0005869

Høringsnotatet angår lovforslag om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet, uddannelsespålæg, uddannelsesrettet indsats til unge, jobrettet indsats til kontanthjælpsmodtagere, helhedsorienteret indsats til udsatte m.v.)

Lovforslaget blev sendt i ekstern høring den 15. maj 2013 med frist til den 5. juni 2013. På grund af tidsnød er lovforslaget blevet fremsat inden høringsfristens udløb.

Lovforslaget har været til høring hos følgende myndigheder, organisationer m.v.: Advokatrådet, Ankestyrelsen, Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, Arbejdsløshedskassen for selvstændigt erhvervsdrivende (ASE) Arbejdsløshedskassernes Samvirke, Arbejdsmarkedets Tillægspension, Beskæftigelsesrådet, Danske Advokater, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Danske Erhvervsskoler – Lederne, Danske Landbrugsskoler, Danske Regioner, Danske SOSU-skoler, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Socialrådgiverforening, Datatilsynet, Det Centrale Handicapråd, Frivilligrådet, Foreningen af direktører og forstandere ved AMU-centrene, FOA – Foreningen af Offentligt Ansatte, Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Statsforvaltningsdirektører, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Gymnasieskolernes Rektorforening, Institut for Menneskerettigheder, Jobrådgivernes Brancheforening, Kommunernes Landsforening, Kommunernes revision, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Landsforeningen Af nuværende og tidligere Psykiatribrugere (LAP), Kristelig Fagbevægelse, Kristelig Arbejdsgiverforening, Lederforeningen for VUC, Private Gymnasier og Studenterkurser, Produktionsskoleforeningen, Retssikkerhedsfonden, Rigsrevisionen, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser og Rådet for Socialt Udsatte.

Følgende har afgivet høringssvar:

Advokatrådet, Ankestyrelsen, Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB), Danske Revisorer, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Danske Handicaporganisationer (DH), Dansk Socialrådgiverforening (DS), Danske SOSU skoler, Datatilsynet, Dignity- Dansk institut mod tortur, Foreningen af ledere ved danskuddannelser, FOA, Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD), Finanssektorens Arbejdsgiverforening, FTF, HK Kommunal, Jobrådgivernes Brancheforening, KL, Kristelig Fagbevægelse, Kommunale Tjene-

stemænd og Overenskomstansatte, Lederne, LO, Prosa, Randers kommune, Rådet for de grundlæggende erhvervsrettede uddannelser, Statsforvaltningerne, Rådet for Socialt Udsatte, ATP og Udbetaling Danmark, Uddannelsesforbundet og Lederforeningen for VUC.

Det skal bemærkes, at Datatilsynet har sendt to høringssvar til lovforslaget. Dels i den såkaldt interne høringsrunde (høringssvar af 6. maj 2013), dels i den eksterne høring (høringssvar af 4. juni 2013).

Høringssvarene vedlægges.

Advokatrådet, Ankestyrelsen, Statsforvaltningerne og Danske Revisorer har oplyst, at de ingen bemærkninger har til lovforslaget.

Nedenfor er udarbejdet kommentarer til indkomne høringssvar. Det er ikke udarbejdet kommentarer til de bemærkninger, der ikke direkte vedrører lovforslaget. Såfremt de indkomne høringssvar har givet anledning til overvejelser om ændringer i lovforslaget, er det anført under bemærkninger til lovforslagets enkelte elementer.

Generelle bemærkninger til lovforslaget:

DH, HK Kommunal, KL, FTF, LO og Lederne er enige i målet og intentionen med kontanthjælpsreformen.

DA og FA mener ikke, at ændringerne for kontanthjælpsmodtagere over 30 år er tilstrækkelige.

KL og Randers Kommune bemærker, at kontanthjælpsreformen medfører mere bureaukrati i kommunerne. KL mener endvidere, at mange nye og komplekse regler svækker effektiviteten og det politisk ejerskab af beskæftigelsesindsatsen.

Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark undrer sig over, at regeringen og forligspartierne fremlægger konkrete forslag til ændringer af kontanthjælpssystemet stort set samtidig med, at regeringen har nedsat en ekspertgruppe (Carsten Koch-udvalget), som skal kulegrave hele beskæftigelsesindsatsen. Dette udvalgs udredning forudsættes at skulle danne udgangspunkt for en reform af den samlede danske beskæftigelsesindsats, og i dette udvalgs arbejde vil kontanthjælpsområdet blive inddraget i anden fase.

Kommentar:

Det er korrekt, at ekspertgruppen også skal se på kontanthjælpssystemet i fase 2 af sit arbejde. Det ændrer gennemførelsen af kontanthjælpsreform ikke på.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte elementer:

1. Organisering af dem uddannelsesrettede indsats for uddannelseshjælpsmodtagere

KL foretrækker en generel ophævelse af reglerne i forhold til beskæftigelsesindsatsens organisering. KL er utilfreds med, at kommunerne alene får mulighed for at

skabe nye organisatoriske rammer i form af en særskilt enhed evt. på tværs af forvaltninger, der varetager indsatsen for unge under 30 år uden erhvervskompetencegivende uddannelse. KL mener ikke, at der er behov for regulering af, hvordan indsatsen organiseres.

FTF mener, at det er en god idé, at kommunerne får mulighed for at etablere en særskilt enhed i kommunen, der alene varetager indsatsen over for uddannelseshjælpsmodtagere. Det kan sætte særlig fokus og opmærksomhed på deres individuelle behov for hjælp til at vælge og gennemføre en uddannelse. Dansk Socialrådgiverforening støtter fuldt ud op om denne ændring og ser den som en af reformens afgørende nyskabelser.

DH, FSD, HK Kommunal og Lederne har et lignende synspunkt. DH mener desuden, at organisering af ungeindsatsen på tværs af forvaltninger bør være obligatorisk.

Kommentar:

Af aftalen fremgår, at indsatsen for unge uden uddannelse bør foregå i et miljø, hvor uddannelse er i centrum. Det bemærkes, at det er frivilligt for kommuner, om de vil ændre organiseringen af indsatsen for uddannelseshjælpsmodtagere.

KL opfordrer til, at vejledningsloven vedr. *Ungdommens Uddannelsesvejledning* (UU) udvides til at omfatte unge op til 30 år for at sikre sammenhæng. Derudover opfordrer KL til, at UUs uddannelsesplan og uddannelsespålægget efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats sammenfattes i en samlet plan.

Kommentar:

Kommunerne får med lovforslaget mulighed for at etablere en ungeenhed (uddannelsescentre for uddannelseshjælpsmodtagere), hvor UU kan indgå. Der er iværksat en analyse af UU's arbejde, som vil give grundlag for at vurdere bl.a. forslaget om at udvide målgruppen.

Med kontanthjælpsreformen er arbejdet med at indarbejde planer fra øvrige forvaltninger i borgerens plan på beskæftigelsesområdet påbegyndt. Planen fra UU vil blive digitalt tilgængelig for jobcenteret.

2. Visitation

DS påpeger, at det er vigtigt, at der opbygges en meget stærk visitation, især fordi den afgør, hvilken ydelse de unge tildeles. Dansk Socialrådgiverforening efterspørger derfor klare regler for, hvordan visitationen skal foregå, og klarere præcisering af, hvem der kan vurderes som aktivitetsparat allerede efter første uge.

DS mener endvidere, at der skal være mulighed for at trække på tværfaglige kompetencer mht. beskæftigelse, sociale forhold, uddannelse og sundhed i visitationen, således at vurderingen af borgeren foretages på det rigtige grundlag. FTF mener desuden, at det er vigtigt, at der allerede i visitationsprocessen bliver mulighed for at inddrage både sundheds- og uddannelsesfaglige medarbejdere, så tværfagligheden kan optimere målet om en hurtig, sikker og kompetent visitation til den rigtige indsats. FSD og DH har et lignende synspunkt.

Kommentar:

Visitationen vil blive nærmere udmøntet i en bekendtgørelse, som vil blive sendt i høring. Der er allerede mulighed for at gøre brug af tværfaglige kompetencer i visitationen, og det er også hensigten, at dette fremover skal ske, hvor det er relevant. Dette understøttes i øvrigt af muligheden for at etablere ungeenheder (uddannelsescentre for uddannelseshjælpsmodtagere) på tværs af forvaltninger i kommunen.

FTF påpeger, at udviklingen af et nyt screeningsværktøj til visitation kan medvirke til en mere ensartet afklaring af den enkeltes helhedssituation, men det kan og skal aldrig stå alene. Borgerens fortælling og opfattelse af egne behov skal have fortrinsret i afklaringen af problemstillinger og evt. barrierer i forhold til uddannelse og jobfærdigheder. Dansk Socialrådgiverforening mener desuden, at det klart bør fremgå af lovforslaget, at visitationen bygger på en socialfaglig vurdering, og at screeningsværktøjet kun skal støtte denne vurdering.

Kommentar:

Det fremgår af de almindelige bemærkninger pkt. 2.6.2, at screeningsværktøjet skal anvendes til at understøtte den faglige vurdering af borgeren. Screeningsværktøjet udvikles som et støtteværktøj til sagsbehandlerne. Det skal endvidere bemærkes, at screeningsværktøjet ligeledes vil tage højde for den unges motivation og selvopfattelse.

KL foreslår, at der nedsættes en arbejdsgruppe mellem KL og AMS, som i fællesskab skal udvikle den nye model for visitation af unge uddannelseshjælpsmodtagere og det værktøj, som skal sikre en succesfuld implementering.

Kommentar:

Arbejdsmarkedsstyrelsen vil sikre, at kommunerne og DS inddrages i det videre arbejde med et screeningsværktøj.

DS påpeger, at det bør sikres, at den unge informeres om forventningerne til den forberedelse, den unge skal foretage forud for den første samtale, således at den unge har mulighed for at leve op til kravene. Dansk Socialrådgiverforening anfører, at det ikke fremgår af bemærkningerne, hvordan dette skal ske, og det er uklart, hvilken grad af forudgående forberedelse der forventes.

Kommentar:

Det er vigtigt, at den unge gøres opmærksom på, at der er krav om forberedelse til den første visitation. Hvordan det skal implementeres vil indgå i det videre arbejde, bl.a. i forbindelse med udviklingen af screeningsværktøjet.

3. Uddannelsespålæg til uddannelseshjælpsmodtagere

LO pointerer, at uddannelsespålægget ikke må misbruges til at fratage ikke uddannelsesparate deres kontanthjælp eller til at tvinge unge i u hensigtsmæssige uddannelser mod deres vilje. Af disse grunde er der i dag regler i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, der tilsiger, at uddannelsespålægget skal udformes efter dialog og i samarbejde med den unge. Reglen indebærer også, at det er forbundet med sankti-

oner ensidigt at sige nej til uddannelse. Det er vigtigt at holde fast i denne regel. Uddannelsespålægget må ikke bruges til at straffe de unge, men skal bruges som et – af flere – motiverende redskaber.

PROSA og FTF har lignende synspunkter.

Kommentar:

For alle unge er uddannelse målet, og alle unge uddannelseshjælpsmodtagere skal derfor have et uddannelsespålæg. For nogle kan vejen til ordinær uddannelse være lang, og derfor skal de frister, som kommunen fastsætter, tilpasses den enkelte unges situation og kompetencer. Uddannelsespålægget skal fortsat gennemføres i dialog og samarbejde med den unge. Der skal iværksættes indsatser, der understøtter fremdriften i uddannelsespålægget og uddannelsesmålet.

LO skriver, at hovedparten af de personer, der i dag pålægges uddannelse, pålægges en erhvervsuddannelse. Dette er formentlig ganske udmærket i langt de fleste tilfælde, men pålægget til en erhvervsuddannelse bør ikke ske pr. automatik. Pålægget kan med fordel bruges også til andre uddannelsesformer, så som fx gymnasiet og andre mere boglige uddannelser.

HK/Kommunal har et lignende synspunkt.

Kommentar:

Der er ingen regler om, at uddannelsespålægget skal gives til erhvervsuddannelser. Uddannelsesmålet for den enkelte unge skal tage udgangspunkt i den enkeltes evner, motivation og uddannelsesønsker. Der findes endnu ikke registeropgørelser af, til hvilke uddannelser der i dag gives uddannelsespålæg, men det må formodes, at en del er til erhvervsuddannelser.

Danske SOSU-skoler er positive over for uddannelsesmålsætningen og håber, at reformen vil medføre en bedre kompetencevurdering af de ledige, således at indsatserne kan målrettes. Danske SOSU-skoler frygter, at erhvervsskolerne og herunder social- og sundhedsskolerne fremover vil skulle varetage en omfattende uddannelsesopgave over for en målgruppe, der reelt ikke er uddannelsesparate i den nuværende betydning.

I den forbindelse er det Danske SOSU-skolers vurdering, at skolerne nok er i stand til at løfte en uddannelsesopgave i forhold til at gøre en ny og tungere målgruppe mere livsduelig og bedre rustet til uddannelse, men det er afgørende at tænke denne uddannelsesopgave som en indsats, der er adskilt fra den ordinære uddannelse. Uddannelsesopgaven i forhold til en tungere målgruppe skal understøttes finansielt, da opgaven ikke kan løftes inden for rammerne at de nuværende taxametre.

Lederne, Rådet for de grundlæggende erhvervsrettede uddannelser og Jobrådgivernes brancheforening har lignende synspunkter.

Lederforeningen for VUC oplyser, at almen voksenuddannelse AVU kan være et relevant tilbud til uddannelseshjælpsmodtagere.

Kommentar:

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at unge er uddannelsesparate, hvis de vurderes at kunne gennemføre en uddannelse på ordinær vilkår, og derfor vil unge, der påbegynder en uddannelse på baggrund af et uddannelsespålæg, udløse de samme taxametre som alle andre studerende på de samme uddannelser. Unge, som ikke er uddannelsesparate og ikke kan påbegynde og gennemføre en uddannelse på ordinære vilkår, skal have en helhedsorienteret, tværfaglig indsats med udgangspunkt i den enkeltes ressourcer og behov. Denne indsats kan fx foregå på en erhvervsskole i form af et brobygningsforløb, hvis det giver mening i forhold til den enkeltes vej mod at blive uddannelsesparat. I de situationer vil indsatsen være en del af ret og pligt indsatsen, og kommunen skal derfor finansiere indsatsen fuldt ud.

4. Samtaler

DS foreslår, at der fastsættes minimumskrav til antallet af kontakter pr. år for uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere. Der skal dog ikke være krav om, hvordan og hvornår opfølgningen skal foregå.

Kommentar:

Opfølgningen skal foregå i det omfang, der er nødvendigt for at gennemføre uddannelsespålægget. Der fastsættes ikke lovmæssige minimumskrav til antallet af opfølgninger. Dette understøtter netop, at samtalerne kan tilrettelægges, så de giver mening, og at indholdet og formen tilrettelægges ud fra den enkeltes behov. Desuden vil omfanget af samtaler blive fulgt løbende på jobindsats.dk.

5. Læse- skrive og regnetests mv.

DS kvitterer for, at alle uddannelseshjælpsmodtagere gives ret til læse-, skrive- og regnekurser samt ordblindeundervisning, hvis en test viser, at der er behov for det. Det har stor betydning for at kunne komme videre i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet. Uddannelsesforbundet, DH og Lederforeningen for VUC har lignende synspunkter.

KL foreslår, at ambitionerne om at sikre, at unge har de nødvendige kompetencer til at gennemføre en uddannelse, tilrettelægges mere fleksibelt. KL mener, at det er spild af ressourcer, at alle unge skal læse-, skrive- og regnetestes inden for den første måned, idet det vil betyde, at praktisk talt alle skal testes.

Kommentar:

I dag er det sådan, at kommunerne kun i begrænset omfang tester kontanthjælpsmodtagere for læse-, skrive- og regnefærdigheder, og de nødvendige indsatser iværksættes ikke i tilstrækkeligt omfang. Dette understøttes af en undersøgelse fra Deloitte af jobcentrenes anvendelse af forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning fra maj 2012. Derfor sikrer reformen, at alle med behov får den nødvendige indsats.

Foreningen af ledere ved danskuddannelser og Uddannelsesforbundet bifalder en målrettet indsats over for uddannelseshjælpsmodtagere vedr. læse-, skrive- og regnekurser, men oplyser, at denne indsats ikke er målrettet personer, der ikke har

dansk som modersmål og ikke er socialiseret i det danske sprog. For denne gruppe mener Foreningen af ledere ved danskuddannelser og Uddannelsesforbundet, at tilbud i henhold til danskuddannelsesloven bør sidestilles med læse-, skrive- og regnekurser, og at kommunerne kompenseres på samme niveau.

Kommentar:

Det kan oplyses, at driftsudgifter til danskuddannelse refunderes på lige fod med driftsudgifter til FVU for uddannelseshjælpsmodtagere, da disse tilbud er tilbud om vejledning og opkvalificering og refunderes med 50 pct. inden for et rådighedsbeløb.

6. Overgang til ordinær uddannelse

DS kvitterer for, at jobcentret skal fortsætte indsatsen for unge helt frem til uddannelsesstart, og mener, at det er væsentligt for at sikre, at den unge kommer godt i gang med uddannelse.

Rådet for de erhvervsrettede uddannelser finder det vigtigt, at der både sikres en overlevering af relevant information fra kommune til skole, så skolerne bliver gjort bekendt med eventuelle udfordringer, og at kommunernes får ansvar for at stille et efterværn til rådighed for at undgå frafald.

DS understreger, at der på de forskellige uddannelser støttes op om de unge, der har behov mhp. fastholdelse i uddannelse, så de unge ikke kommer til at opleve flere nederlag. LO, FTE, HK Kommunal og DH har et lignende synspunkt.

Kommentar:

I reformen er der en række tiltag, der understøtter overgangen til uddannelse. Indsatsen skal fortsætte helt frem til uddannelsesstart, også selvom den unge ikke modtager ydelse fra kommunen den sidste måned inden uddannelsesstart. Dialogen mellem kommunen og uddannelsesinstitutionen styrkes, fx ved at kommunen skal underrette uddannelsesinstitutionen om, at en ung starter på en konkret uddannelse med uddannelsespålæg samtidig med, at uddannelsesinstitutionen får mulighed for at se den unges uddannelsespålæg og de indsatser, der har været iværksat for at understøtte den unges uddannelsesmål.

Det skal endvidere bemærkes, at der er afsat en pulje til etablering af studiestartsnetværk for forsørgere på uddannelsesinstitutionerne, netop med henblik på at sikre en god overgang og fastholdelse i uddannelsen.

7. Indsats for de unge

Rådet for socialt udsatte skriver, at det store og noget ensidige fokus på ordinær uddannelse risikerer også at hægte nogle unge af. Det er helt afgørende, at bestræbelserne på at bringe unge i uddannelse ikke overskygger de behov, der kan være for andre indsatser. En stor del af de udsatte unge, som Rådet har været i kontakt med, har haft mange nederlag i uddannelsessystemet. De har på trods af hjælp og støtte meget svært ved at honorere de krav, som mange ordinære uddannelsesinstitutioner stiller.

LO mener, at det særligt for den lidt svagere gruppe af unge, som er i risiko for at afbryde en påbegyndt uddannelse, er vigtigt, at indsatsen er håndholdt, individuel og helhedsorienteret. For disse personer bør man i stedet lave en "uddannelsesplan", der i samarbejde med den unge beskriver, hvordan personen får en passende uddannelse.

HK Kommunal og DH har et lignende synspunkt.

LO foreslår:

- At kontanthjælpsmodtagere, der gives et uddannelsespålæg (og er erklæret uddannelsesparat af kommunen) henvises til et afklaringsforløb på en erhvervsskole af X ugers varighed som indgang til uddannelsesforløbet.
- At der på denne baggrund kan tilrettelægges forløb på mellem 0 og X ugers varighed afhængig af resultatet af afklaringsforløbet, der skal klargøre den enkelte til den aftalte erhvervsuddannelse.

Kommentar:

Det følger af aftalen, at for alle unge er uddannelse målet, også selvom vejen dertil kan være lang.

De uddannelsesparate unge, der har lidt længere vej til uddannelse, skal have en indsats bestående af forskellige uddannelsesafklarende og -understøttende aktiviteter med udgangspunkt i den enkelte unges individuelle ressourcer og udfordringer. Dette skal sikre, at de unge rustes – fagligt og socialt – til at påbegynde og gennemføre en uddannelse på ordinære vilkår:

- *Uddannelsespålægget er udgangspunktet og rammen for kommunernes arbejde med de unge. Som led heri identificeres de barrierer og udfordringer, som den unge måtte have i forhold til at opfylde de enkelte trin i uddannelsespålægget.*
- *Indsatsen kan fx bestå af brobygning til uddannelse, som er forløb, der skal understøtte de unge i overgangen fra offentlig forsørgelse til uddannelse ved at forberede og ruste de unge fagligt og socialt til ordinær uddannelse.*
- *Indsatsen kan også bestå af uddannelses- eller virksomhedspraktik, der kan hjælpe den unge til afklaring af uddannelsesønsker og muligheder samt give konkret erfaring.*
- *Unge kan tilbydes mentorstøtte, hvis kommunen vurderer, at den unge har behov for særlig støtte og vejledning. Hvis der er behov, kan den unge få tilknyttet en mentor, som ligeledes kan følge den unge før og efter overgangen til ordinær uddannelse for at sikre fastholdelse i uddannelse.*

De aktivitetsparate unge, der ikke vurderes at kunne gennemføre en uddannelse på ordinære vilkår, skal have en tværfaglig og helhedsorienteret vurdering af deres ressourcer og udfordringer ift. uddannelse. Herunder skal den unges evt. sociale og helbreds-mæssige ressourcer og udfordringer afklares. Også her er uddannelsespålægget udgangspunktet og rammen for kommunens arbejde med de unge. Formålet med indsatsen for aktivitetsparate unge er, at den enkelte på sigt kan blive i stand til at gennemføre en uddannelse på ordinære vilkår.

Indsatsen for gruppen omlægges og skal fremover bestå af en kombination af fx uddannelsesafklarende og -understøttende forløb, vejledning og opkvalificering,

forforløb til uddannelse (snusepraktik), virksomhedspraktik, sociale og helbreds-mæssige tilbud.

8. Aktivitetsdusør

Dignity - Dansk Institut mod tortur skriver, at aktivitetsdusør til 15-17-årige er en god ide, men at den kan have en uheldig virkning, såfremt aktivitetsdusøren er skattepligtig som skoleydelse for unge på en produktionsskole – i så fald kan det få indvirkning på f.eks. forældrenes boligsikring, der er bestemt af blandt andet husstandsindkomsten. Aktivitetsdusøren bør derfor ikke være skattepligtig.

Kommentar:

Aktivitetsdusøren skal efter lovforslaget ligge på niveau med produktionsskoleydelse bl.a. for at sikre, at det ikke bliver mindre attraktivt at gå på produktionsskole. Aktivitetsdusøren følger i øvrigt samme regler som produktionsskoleydelse, som er skattepligtig indkomst.

9. Ungdomsmiljø på erhvervsuddannelserne

Rådet for de grundlæggende erhvervsrettede uddannelser peger på, at en stor tilførsel af 25-30-årige til uddannelserne kan have en effekt på ungdomsmiljøerne på skolerne, og at dette kan have betydning for frafaldet mv. Rådet opfordrer derfor til, at der løbende er opmærksomhed herpå, og at det overvejes, om der er behov for initiativer i forhold hertil.

FTF er meget bekymret for, hvad konsekvenserne bliver for studiesteder og studiemiljøet for de øvrige studerende, hvis der optages mange umotiverede unge, der udelukkende er tilmeldt uddannelsen for at modtage ydelse.

Kommentar:

Med aftalen ændres ikke på adgangskrav til de ordinære uddannelser. Målet er at sikre, at de unge, der påbegynder uddannelserne, er fagligt og socialt rustet og motiveret til at gennemføre uddannelserne.

Rådet for socialt udsatte er enig i, at det ville være godt for så mange som muligt at få en kompetencegivende uddannelse, men i bestræbelserne for dette bør uddannelsesinstitutionernes evne til at rumme denne type af unge også blive udviklet. Der er virkelig behov for at udvikle alternative uddannelses tilbud og et alternativt arbejdsmarked til disse unge.

Kommentar:

Unge skal ikke sendes i uddannelse, hvis ikke de er uddannelsesparate. Aktivitetsparate unge skal have indsatser, der kan understøtte, at de på sigt bliver uddannelsesparate.

10. Nytteindsats

LO finder forslaget om nytteindsats bekymrende og bemærker, at rimelighedskravet allerede i dag ikke overholdes mange steder i det offentlige. Derfor bør nytteindsats også omfatte det private arbejdsmarked.

Også KL giver udtryk for, at nytteindsats skal omfatte andre end kommunerne, men dog kun alle offentlige arbejdsgivere. KL mener, at kommunerne har nået grænsen for, hvor stort et socialt ansvar de kan tage.

Kommentar

Der vil blive fremsat ændringsforslag, således at der bliver mulighed for, at nytteindsats også kan finde sted hos regionale og statslige arbejdsgivere efter frivillig aftale med kommunen. Rammerne for nytteindsatsen vil være de samme som for kommunale arbejdsgivere. Kommunerne har desuden mulighed for at vælge at aktivere personerne i fx almindelig virksomhedspraktik i private virksomheder eller i offentlige virksomheder, som ikke behøver være kommunale.

Til bemærkningen om, at rimelighedskravet ofte ikke overholdes i dag, kan oplyses, at der efter de gældende regler er mulighed for at beslutte, at rimelighedskravet skal vurderes ud fra en anden afgrænsning af virksomheden end P-nummeret, hvis der er enighed om dette på arbejdspladsen. Dette ændrer lovforslaget ikke på.

LO ser nytteindsats som job, der *supplerer* det eksisterende arbejdsmarked og ikke som job, der må erstatte ordinære job. HK/Kommunal giver udtryk for samme synspunkt. Dansk Socialrådgiverforening mener, at det bør fremgå, hvad der kan ligge i ”nytteskabende værdi”, og at det er vigtigt, at nytteindsats foregår i et almindeligt arbejdsfællesskab sammen med fastansatte.

Kommentar:

Det fremgår af aftalen, at rimelighedskravet som udgangspunkt skal gælde i nytteindsats, hvilket betyder, at det drejer sig om arbejdspladser, hvor der også er almindeligt ansatte, og at der kan være tale om arbejde, der også i forvejen bliver udført. Der er intet til hinder for, at nytteindsats kan bestå af aktiviteter, som ikke i forvejen bliver udført af den enkelte kommune. Det vil være op til kommunen at beslutte, hvad indholdet af nytteindsats skal være.

LO mener, at den kraftige fokus på nytteindsats, der lægges op til, indebærer risiko for fortrængning af ordinære job. Krifa, Prosa, FTF, HK/Kommunal, KTO og Foreningen af Socialchefer i Danmark udtrykker samme synspunkt.

FTF frygter, at daginstitutioner, skoler og ældreplejen bliver de foretrukne arbejdspladser, hvor der kan placeres et ubegrænset antal kontanthjælpsmodtagere i nytteindsats.

Kommentar:

Det fremgår som nævnt, at nytteindsats som udgangspunkt vil være omfattet af rimelighedskravet. Der gives mulighed for, at Det Lokale Beskæftigelsesråd (LBR) kan dispensere fra rimelighedskravet for nytteindsats, hvilket skal ske efter begrundet ansøgning fra kommunen.

LBR får ved lovforslaget nye opgaver med indførelsen af nytteindsats. Rådet skal således sammen med kommune en gang årligt drøfte en samlet strategi for kommunens etablering og opfølgning på nytteindsatser. Kommunen skal med forslaget underrette LBR om anvendelsen af bl.a. nytteindsats og løbende sende LBR over-

sigter over pladser i virksomhedspraktik, nytteindsats og løntilskud. Der vil derfor være gode muligheder for, at de uhensigtsmæssigheder, der evt. måtte opstå, vil blive håndteret blandt de relevante aktører.

Det fremgår videre af lovforslaget, at Beskæftigelsesministeren på samme måde som ved virksomhedspraktik vil kunne fastsætte nærmere regler om nytteindsats, herunder regler om, hvordan kommunerne skal sørge for at etablere nytteindsats således, som det er tilsigtet med reglerne.

LO finder det kritisabelt, at der ikke indgår opkvalificering i nytteindsatsen. Lignende synspunkter ses hos Prosa, FTF, og HK/Kommunal og Dansk Socialrådgiverforening.

Kommentar:

Hensigten med nytteindsats er, at det primært skal gives til personer, som er i stand til at arbejde. Der er tale om personer, som enten afventer at påbegynde en uddannelse eller et job, og som derfor kan arbejde i tiden frem mod uddannelse eller ordinær beskæftigelse.

LO finder, at nytteindsats langt fra er indhegnet tilstrækkeligt. LO henviser til sine tidlige oplistede principper for, hvorledes nytteindsats bør etableres.

HK/Kommunal henviser også til LO's liste med principper. Principperne fra listen er følgende (her kort opsummeret):

- Nytteindsats må kun omfatte arbejder, der ellers ikke bliver udført, og skal også kunne etableres på private arbejdspladser.

Kommentar:

Der henvises til bemærkningerne ovenfor.

- Nytteindsats skal reguleres som løntilskudsreglerne. Reglerne for offentligt løntilskud skal afskaffes og erstattes af reglerne for privat løntilskud. Der skal være overenskomstmæssig aflønning, hvor man arbejder det antal timer, der svarer til kontanthjælpen.
- Merbeskæftigelseskravet fra løntilskud skal gælde - ikke kun i forhold til den samlede arbejdsplads men også i forhold til det enkelte arbejdsområde/-overenskomstmråde. Rimelighedskravet skal ligeledes gælde, og manglende overholdelse skal medføre, at kommunen mister refusion. Der skal indgås skriftlig aftale med tillidsrepræsentanten for at undgå fortrængning.

FTF og KTO udtrykker lignende synspunkter. For så vidt angår kravet om skriftlig aftale med tillidsrepræsentanten bemærker KTO, at det bør være tillidsrepræsentanten for den pågældende faggruppe.

Kommentar:

Ang. nytteindsats efter løntilskudsreglerne: Det fremgår af aftalen om kontanthjælpsreformen, at man i nytteindsats modtager uddannelseshjælp eller kontant-

hjælp, hvorfor der ikke er tale om ansættelse. Dette svarer til forsørgelsesgrundlaget for virksomhedspraktik. Merbeskæftigelseskravet gælder ikke for virksomhedspraktik, og det er tilsvarende valgt, at det heller ikke skal gælde for nytteindsats. Ang. skriftlig aftale med tillidsrepræsentanten: Det fremgår af aftalen, at forud for etablering af virksomhedspraktik i form af nytteindsats skal etableringen have været drøftet mellem virksomheden og tillidsrepræsentanten eller en medarbejderrepræsentant.

- LBR skal godkende nytteindsats, inden det igangsættes, og skal løbende følge udviklingen i forhold til fortrængning. Kommunen skal udarbejde liste over alle job og personer, der er omfattet af nytteindsats i kommunen.

Kommentar:

Det fremgår af lovforslaget, at LBR får nye opgaver ved indførelsen af nytteindsats, fx, årligt i form af at drøfte en samlet strategi for kommunens etablering og opfølgning på nytteindsatser. Kommunen skal med forslaget underrette LBR om anvendelsen af bl.a. nytteindsats og løbende sende LBR oversigter over pladser i virksomhedspraktik, nytteindsats og løntilskud.

- Reglerne om konkurrenceforvridning bør gennemgås, og en uvildig instans skal kontrollere risikoen for konkurrenceforvridning. Der bør etableres en overvågningsenhed, der overvåger, at reglerne overholdes, og som er klagemyndighed.

Kommentar:

Det fremgår af lovforslaget, at beskæftigelsesministeren skal kunne fastsætte nærmere regler om indholdet af nytteindsats, herunder regler for hvordan kommunerne skal sikre, at nytteindsats får et rimeligt indhold og ikke giver problemer i forhold til konkurrenceforvridning, statsstøtteregler m.v.

Efter de gældende regler kan der klages til beskæftigelsesankenævnet over konkurrenceforvridning. Pr. 1. juli 2013 kan der klages til Ankestyrelsens beskæftigelsesudvalg. Begge er uafhængige klageinstanser.

- Efter udløbet af perioden med nytteindsats skal der tilbydes kompetencegivende uddannelse inden for det pågældende fagområde.

Kommentar:

Ifølge aftalen skal nytteindsats primært gives til personer, som er i stand til at arbejde, og som enten afventer at påbegynde en uddannelse eller et job og derfor kan arbejde i tiden op til dette. Der er derfor ikke grundlag for at give disse tilbud om en kompetencegivende uddannelse inden for nytteindsatsens fagområde.

- Nytteindsats bør også kunne etableres på private arbejdspladser.

Kommentar:

Der henvises til bemærkningerne ovenfor.

KL bemærker, at nytteindsats for nogle kan være et helt relevant redskab - men et dyrt redskab, som risikerer at fastholde nogle ledige længere på offentlig forsørgelse, end de ellers ville have været. KL foreslår, at det bliver fleksibelt for den enkelte kommune at beslutte til hvem og hvornår, redskabet skal anvendes.

KL bemærker, at kommunerne må sikres kompensation for de merudgifter, som nytteindsats medfører.

Randers Kommune har synspunkter, der delvist ligner dette. Kommunen bemærker, at nytteindsats forudsætter anvendelsen af så mange ressourcer, at udbyttet – den unge arbejder i op til 13 uger for sin ydelse – næppe vil opveje det betydelige administrative arbejde, der vil være forbundet med disse tilbud.

Kommentar:

Hensigten med nytteindsats er, at det primært skal gives til personer, der enten er uddannelsesparate eller jobparate. Nytteindsats kan maksimalt gives i 13 uger, hvorfor risikoen for at fastholde ledige er begrænset.

De kommunaløkonomiske konsekvenser skal efter sædvanlig praksis DUT-forhandles på baggrund af de beskrivelser og forudsætninger, som vil fremgå af Beskæftigelsesministeriets DUT-notater. Det er forståelsen med KL, at reformen vil blive DUT-forhandlet efter sommerferien.

KL bemærker, at kravet om, at LBR kan dispensere fra rimelighedskravet, gør det vanskeligt for kommunerne at leve op til formålet om, at åbenlyst uddannelsesparate unge skal arbejde for ydelsen i nytteindsats, når der fx søges om uddannelseshjælp hen over sommeren.

Kommentar:

Det fremgår af lovforslaget, at beskæftigelsesministeren skal kunne fastsætte nærmere regler om nytteindsats, og herunder om indholdet og om muligheden for at dispensere fra rimelighedskravet. Der vil dermed blive fastsat nærmere regler i bekendtgørelsesform.

FTF, KTO og Dansk Socialrådgiverforening mener, at det er problematisk, at LBR kan dispensere fra rimelighedskravet. KTO mener, at dispensationsmuligheden – såfremt den ikke fjernes – kun bør kunne gives efter aftale mellem arbejdsgiveren og lokale repræsentanter for de faglige organisationer på det pågældende område.

Kommentar:

LBR består bl.a. af repræsentanter fra kommunen, arbejdstager- og arbejdsgiver-siden. Det er derfor de relevante aktører på det lokale arbejdsmarked, der træffer afgørelser om dispensation fra rimelighedskravet.

Rådet for socialt udsatte finder ikke, at nytteindsats er rettet mod den rette målgruppe, idet det i højere grad bør være socialt udsatte, der får tilbuddene frem for de jobparate.

Kommentar:

Det fremgår af lovforslaget, at nytteindsats gives med det formål, at personen skal arbejde for sin ydelse. Nytteindsats har dermed et andet formål end almindelige tilbud, som er bedre egnede til personer, der er socialt udsatte. Fx kan tilbud om vejledning og opkvalificering gives med henblik på at udvikle personens faglige, sociale eller sproglige kompetencer med henblik på opkvalificering til arbejdsmarkedet.

11. LBR- puljen

LO bemærker, at bevillingen til LBR-puljen reduceres i 2016, 2017 og frem. LO finder det ulogisk, at bevillingen til LBR falder samtidig med, at LBR tilføres nye opgaver.

Kommentar:

Det indgår som et led i finansieringen af reformen af kontanthjælpssystemet, at bevillingen til lokale virksomhedsrettede aktiviteter (LBR-puljen) reduceres med ca. 18 mio. kr. i 2016 og ca. 39 mio. kr. årligt i 2017 og frem.

Med reformen inddrages LBR i implementeringen af nytteindsatsen på kommunale arbejdspladser, idet kommunen bl.a. skal udarbejde en årlig strategi for nytteindsatsen i samarbejde med LBR..

LBR-puljen vil som hidtil skulle anvendes til lokale projekter med henblik på at udvikle og underbygge virksomhedernes medvirken i virksomhedsrettede tilbud mv. og er således ikke direkte knyttet til de opgaver, der varetages af LBR..

Selvom om bevillingen til de lokale beskæftigelsesråd (LBR) bliver reduceret, vil midlerne, også når de indgår i kontanthjælpsreformen, blive anvendt til at sikre, at flere ikke-arbejdsmarkedsparede ledige får muligheden for at finde fodfæste på en virksomhed og dermed får reetableret kontakten til arbejdsmarkedet.

12. Mentor

DH finder det positivt, at kontanthjælpsmodtagere, der på grund af deres situation ikke er i stand til at deltage i aktivitetstilbud, får mulighed for mentorstøtte uden tidsbegrænsning. Det er især positivt, at mentorstøtten tilbydes til psykiatriske patienter i perioden efter deres udskrivelse. DH mener, at det er værd at overveje og udvikle mulighederne generelt for at etablere samarbejde mellem kommuner og handicaporganisationerne og andre civilsamfundsorganisationer om løsningen af udvalgte opgaver i kontanthjælpssystemet.

LO er modstander af, at mentorstøtten fjernes for beskæftigede, arbejdsløshedsdagpengemodtagere samt jobparate kontanthjælpsmodtagere. Mentorer har vist sig at være et godt redskab også for disse grupper.

KRIFA mener, at det vil begrænse arbejdsløshedsdagpengemodtageres mulighed for mentorstøtte, at der nu bliver tale om et tilbud, da forsikrede ledige typisk ikke får flere tilbud ad gangen.

Danske SOSU-skoler mener, at det bør overvejes nærmere, hvordan man ruster mentorer til at varetage opgaven med at støtte de unge ledige, og der bør afsættes

betydeligt flere ressourcer til etablering af et professionelt mentorkorps end blot et forsøg med frivillige seniorer.

HK/Kommunal kan støtte, at aktivitetsparate unge får ret til mentorstøtte.

HK/Kommunal vil følge forsøget med frivillige seniorer som mentorer for unge tæt. Samarbejdet bør ske i form af samarbejdsaftaler mellem kommunerne og frivillige organisationer.

Rådet for socialt udsatte mener, at der bør sættes faglige krav til mentorstøtten. Det bør endvidere overvejes at etablere mentorfunktionen i regi af serviceloven, således at den fornødne sammenhæng til de øvrige sociale indsatser, som denne målgruppe ofte har behov for, sikres. Der bør ikke være en grænse for refusionen i de tilfælde, hvor mentorstøtten har en god effekt.

DS mener, at muligheden for at få en mentor tilknyttet med henblik på en mere håndholdt indsats er et godt tiltag. Det skal sikres, at den enkelte mentor kvalifikationsmæssigt matcher borgerens udfordringer, og at de derfor har en relevant faglig baggrund. Dette gælder særligt mentorer til personer, der udskrives fra psykiatrisk behandling. Kommunerne skal sikres en fast refusion af udgifter til mentorfunktionen. Det gælder også mentorer til personer, der udskrives fra psykiatrisk behandling.

KL mener, at det er en god ide, at kommunerne tidligt kommer i gang med at forberede overgangen fra indlæggelse til egen bolig. Der er imidlertid et opgaveoverlap med socialpsykiatrien, som skal håndteres.

DIGNITY – dansk institut mod tortur er positive over for mulighed for mentorstøtte, når blot der tages hensyn til evt. sprogvanskeligheder.

Kommentar:

Med kontanthjælpsreformen sker der en omfordeling af ressourcerne til mentorordningen, således at mentorstøtten primært anvendes på unge på vej i uddannelse og udsatte uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere.

De mere ressourcestærke ledige som dagpengemodtagere og jobparate kontanthjælpsmodtagere vurderes ikke i samme grad at have behov for mentorstøtte, da de i udgangspunktet står fuldt til rådighed for arbejdsmarkedet og selv bør kunne klare at komme i job eller uddannelse. Det er derfor i lovforslaget foreslået, at kommunen ikke fremover kan modtage refusion for mentorstøtte til disse målgrupper. Kommunerne kan fortsat uden statslig refusion give tilbud om mentorstøtte til beskæftigede, arbejdsløshedsdagpengemodtagere samt jobparate kontanthjælpsmodtagere, hvis det fx vurderes at kunne gavne den enkelte lediges muligheder for at komme i job eller uddannelse. Muligheden for at tilbyde mentorstøtte er således meget fleksibel, og refusionen er som hidtil 50 pct. af mentorudgiften for de målgrupper, kommunen fremadrettet kan modtage refusion for, herunder personer, der udskrives fra psykiatrisk behandling.

Der er ikke begrænsninger på, hvor mange tilbud dagpengemodtagere kan modtage samtidig. Kommunen kan således give samtidige tilbud om fx virksomhedspraktik og mentorstøtte efter de foreslåede regler, hvis det vurderes relevant.

Mentorstøtte til unge på vej i uddannelse er en del af det generelle tilbud om mentor til uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere. Forsøget med frivillige seniorer som mentorer er således et supplement til den generelle mentorordning.

Mentorer til såvel unge som voksne indgår i kommunens generelle mentorkorps e.l. og deltager i de uddannelsesstilbud mv. kommunen tilbyder. I den forbindelse skal kommunen sikre, at mentoren har den relevante faglige baggrund og har fået den fornødne efteruddannelse i forhold til den person, der modtager mentorstøtte. Dette er særligt relevante i forhold til de mest udsatte målgrupper som fx personer, der udskrives fra psykiatrisk behandling.

Det bemærkes, at der allerede er en mentorfunktion på det sociale område efter serviceloven, de såkaldte støtte-kontaktpersoner. Det er intentionen i kontanthjælpsreformen, herunder forslaget om koordinerende sagsbehandlere til alle aktivitetsparate ledige, at kommunens forskellige forvaltninger samarbejder om indsatsen til den enkelte, og der således også i den forbindelse sker en koordination af brugen af de forskellige mentorordninger. Eventuelle refusionsomlægninger eller lign. på servicelovens område har ikke været en del af reformen af kontanthjælpsystemet.

13. Udslusningskoordinator

KL mener, at der med lovforslaget indføres ret til en udslusningskoordinator, som overlapper med projekt god løsladelse, hvor man har lavet et fast koncept, og der laves konkrete samarbejdsaftaler. Det er afgørende, at der ikke lægges en fast organisatorisk ramme ned over kommunerne i form af ansættelse af en udslusningskoordinator.

Kommentar:

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at Kriminalforsorgen i forbindelse med løsladelsen skal hjælpe med den relevante kontakt til kommunen, og dette sker i det samarbejde, der allerede er mellem kommunerne og Kriminalforsorgen i "Projekt god løsladelse", udmøntet i samarbejdsaftaler, der udarbejdes mellem kommunerne og Kriminalforsorgen. Samarbejdet mellem kommunerne og Kriminalforsorgen sker således inden for den ramme KL skitserer.

Med aftalen om kontanthjælpsreformen etableres funktionen som udslusningskoordinator i kommunerne, som er ansvarlig for kommunens opgaver i forbindelse med udslusningen med henblik på at modvirke, at løsladte står på gaden uden bolig eller forsørgelsesmulighed og uden mulighed for at kontakte offentlige myndigheder. Det bemærkes, at finansieringen af udslusningskoordinationen er en del af aftalen om Kriminalforsorgens økonomi 2013-2016.

14. Koordinerende sagsbehandler

Rådet for socialt udsatte finder, at reformens ambition om en helhedsorienteret og tværfaglig indsats for de mest udsatte kontanthjælpsmodtagere er kærkommen. Det gælder også forslaget om en koordinerende sagsbehandler, som kan have en stor betydning, når socialt udsatte med komplekse problemer, skal navigere i hjælpesystemerne.

DIGNITY – dansk institut mod tortur er positive over for, at alle aktivitetsparate ledige skal have en koordinerende sagsbehandler, når blot sagsbehandleren har den fornødne socialfaglige baggrund.

Danske SOSU-skoler mener, at der er et stort behov for koordination mellem kommuner, forvaltninger og uddannelsesinstitutioner. De koordinerende sagsbehandlere har behov for at gennemgå en målrettet uddannelse, så det sikres, at koordinationen i tilstrækkelig grad tager udgangspunkt i de kommunale uddannelsestilbud og arbejdsmarkedets behov.

HK/Kommunal finder det positivt, at kommunen nu får pligt til at tilbyde en koordinerende sagsbehandler til en kontanthjælpsmodtager, der visiteres som aktivitetsparat, og at sagsbehandleren kan sidde i en anden forvaltningsenhed i kommunen. Der bør i den forbindelse indgås forpligtende samarbejdsaftaler mellem forvaltningsenhederne.

DH mener, at kommunen som minimum skal have pligt til at udpege en koordinerende sagsbehandler for aktivitetsparate unge på uddannelseshjælp. Der skal stilles krav om, at sagsbehandleren er en uddannet fagperson. Uddannelsesparate unge med handicap skal også kunne få tildelt en koordinerende sagsbehandler i året frem til at den pågældende senest skal påbegynde uddannelse. Der lægges efter DH's opfattelse op til, at den koordinerede sagsbehandler skal skifte, når personen skal have en mere beskæftigelsesrettet indsats. DH foreslår, at den koordinerede sagsbehandler skal have mulighed for at koordinere det fulde forløb, herunder indledning af sag om førtidspension eller fleksjob, uanset hvilken forvaltning sagsbehandleren måtte tilhøre.

DS mener, at retten til en koordinerende sagsbehandler er et rigtig godt tiltag, herunder at funktionen som koordinerende sagsbehandler kan placeres i en anden enhed i kommunen end jobcenteret. DS mener dog også, at der er behov for at indføre et tværsektorielt og -fagligt team, som kan indgå i udredningen og planlægningen af indsatsen for borgeren, og at der skal tages skridt til at indføre én samlet plan for de aktivitetsparate borgere. Begge dele har været centrale elementer i både sygedagpengespillet og i førtidspensions- og fleksjobreformen.

KL mener, at det i forbindelse med tildeling af en koordinerende sagsbehandler bør overlades til kommunalbestyrelsen at træffe beslutning om organisering af indsatsen og at beslutte, hvem der bemyndiges til at træffe afgørelse om hvad.

Kommentar:

Det er i lovforslaget fastsat, at aktivitetsparate ledige har ret til en koordinerende sagsbehandler umiddelbart i forbindelse med visitationen som "aktivitetsparat". Det gælder både for unge og voksne uddannelses- og kontanthjælpsmodagere. Det vil sige, at kommunen har en pligt til at tildele den aktivitetsparate en koordinerende sagsbehandler. Den koordinerende sagsbehandler kan komme fra jobcenteret eller en anden del af den kommunale forvaltning, hvis det er relevant, fx hvis personen har væsentlig sociale problemstillinger, der skal afhjælpes. Det er kommunalbestyrelsen, der beslutter, i hvilken del af kommunens forvaltning funktionen som koordinerende sagsbehandler konkret skal ligge. Dermed er reglen den samme som for den koordinerende sagsbehandler i forbindelse med ressourceforløb, som blev indført med aftalen om en reform af førtidspension og fleksjob. Der er ikke

noget krav om, at den koordinerende sagsbehandler skal skifte, når personen skal have en mere beskæftigelsesrettet indsats e.l.

Den koordinerende sagsbehandler vil som udgangspunkt være en ansat sagsbehandler i kommunen og er således i besiddelse af de faglige kvalifikationer, som kommunen vurderer, er relevante. Kommunen bør i den forbindelse være opmærksom på, at de ansatte, der skal fungere som koordinerende sagsbehandlere, har de kompetencer mv. der er behov, for at de kan udføre deres opgaver.

Der er ikke noget til hinder for, at kommunen tilbyder andre ledige, fx uddannelsesparate med handicap, en koordinerende sagsbehandler, men kommunen har ikke pligt hertil. Ligeledes er der ikke noget til hinder for, at kommunen kan etablere tværfaglige team e.l., der kan understøtte den helhedsorienterede indsats over for de aktivitetsparate ledige. Der er ikke fastsat krav herom. Kommunen har således fleksibilitet i tilrettelæggelsen og organiseringen af indsatsen over for målgruppen.

Arbejdet med at udvikle én samlet plan på beskæftigelsesområdet er i gang og tager udgangspunkt i rehabiliteringsplanen, som blev indført pr. 1. januar 2013 i forbindelse med reformen om førtidspension og fleksjob. Som et første skridt arbejdes der på at samle planerne på tværs af beskæftigelsesområdet, herunder jobplanen, fastholdelsesplanen, rehabiliteringsplan mv. Hensigten er, at ledige vil få adgang til deres plan via "Min side" på Jobnet. Etableringen af grundlaget for "Min side" på Jobnet er en del af aftalen om en kontanthjælpsreform.

Med aftalen om en kontanthjælpsreform får kommunen endvidere et langt bedre grundlag for at sikre, at der i arbejdet med uddannelsespålægget bygges videre på den unges uddannelsesplan fra Ungdommens Uddannelsesvejledning.

Beskæftigelsesministeriet vil parallelt hermed samarbejde med relevante interessenter med henblik på at sikre, at visionen om én plan udbredes til også at omfatte socialområdet og andre relevante områder.

15. Virksomhedsrettet indsats

KL foreslår, at der i lovforslaget indføres en bestemmelse om, at jobcentret kan afslå ønsket om at få et selvfundet virksomhedsrettet tilbud, hvis det ikke styrker den lediges muligheder for at komme i ordinær beskæftigelse svarende til bestemmelsen for den særlige uddannelsesordning for ledige i akutmålgruppen.

Kommentar:

Det følger af aftalen, at kontanthjælpsmodtagere får ret til virksomhedspraktik og løntilskud samt jobrotation på en virksomhed, hvis de selv finder pladsen og opfylder de formelle regler.

16. Klageadgang

Randers kommune anfører, at hvis den unge ikke får klageadgang i forhold til jobcenteret vurdering om "uddannelsesparat" henholdsvis "aktivitetsparat", må det imødeses, at der vil blive indgivet klager over, at der ikke i tillæg til uddannelseshjælpen udbetales et aktivitetsstillæg. Der vil altså være (endnu) en situation, hvor "ydelsescentret" har den formelle kompetence. "Ydelsescentret" skal træffe afgø-

relser, og behandle klager over afgørelser, som i et og alt er baseret på vurderinger foretaget af jobcenteret.

Kommentar:

*Det kan bemærkes, at man kan klage over jobcenterets afgørelse af, hvorvidt man er vurderet at være "uddannelsesparat" eller "aktivitetsparat", da det vil få ydel-
sesmæssige konsekvenser.*

17. IT-understøttelse og dataregler

KL bemærker bl.a., at der i forbindelse med tildeling af aktivitetstillæg til aktivitetssparate skal ske oprettelse af registreringsmuligheder i de kommunale økonomisystemer, i jobcenterets fagsystemer og i forhold til snitflader til det fælles datagrundlag.

Kommentar:

Snitfladerne mellem det fælles datagrundlag og jobcenterets fagsystemer er under specifikation og forventes udviklet og idriftsat i løbet af 2. halvår 2013. Snitfladerne specificeres i samarbejde med de kommunale it-leverandører af jobcenter fagsystemer.

KL bemærker endvidere, at der i forbindelse med etablering af mentorordningen som et tilbud i redskabsviften og implementering af nytteindsats skal etableres nye snitflader mellem jobcenterets fagsystemer og det fælles datagrundlag.

Kommentar:

Jobcenter-fagsystemerne indberetter allerede i de gældende snitflader oplysninger om mentorer til det fælles datagrundlag eller forventes at påbegynde indberetning i løbet af 2. halvår 2013.

I forhold til nytteindsats kan indberetningen ske via eksisterende snitflader, dog med en særskilt kodeliste-værdi.

Ændringerne til snitfladerne er under specificering i samarbejde med de kommunale it-leverandører af jobcenter fagsystemer.

KL bemærker, at nye integrationer mellem fx psykiatriske klinikker, Kriminalforsorgen og andre dele af sundhedssektoren ikke som udgangspunkt behøver ske via det fælles datagrundlag.

Kommentar:

Afhængigt af de konkrete oplysninger, der skal anvendes, og om de skal indgå i selvbetjeningsmuligheder på Jobnet, vil der efter en konkret vurdering - og i dialog med KL og de kommunale it-leverandører af jobcenter fagsystemer - blive truffet beslutning om, hvorvidt integrationer skal ske via det fælles datagrundlag eller direkte til de kommunale fagsystemer.

KL bemærker, at der lægges op til, at flere borgere skal have adgang til selvbetjening på Jobnet, og der skal være flere selvbetjeningsmuligheder. Fx skal alle kunne

booke og ombooke samtaler i jobcentret, have fuld adgang til egne data fra Jobnet, søge om praktikplads, m.v.

Kommentar:

Alle vil få adgang til selvbetjeningsmuligheder på Jobnet, efterhånden som selvbetjeningsmulighederne udbygges, og borgerne vil få adgang til egne data m.v.

KL bemærker, at der skal sikres en enkel og direkte adgang for sagsbehandlerne til relevante registreringer på Jobnet i den udstrækning, selvbetjeningen skal indgå i den kommunale sagsbehandling, fx jobloggen.

Kommentar:

Det er målsætningen, at der etableres adgang for sagsbehandlere til oplysninger, der er registreret ved selvbetjening på Jobnet. Adgangen vil ske enten ved systemintegration til jobcentrenes fagsystemer, eller ved at sagsbehandlere får adgang til en "Min side for sagsbehandlere" på Jobnet. Det tilstræbes, at adgangen i alle tilfælde sker via "single sign-on" i forhold til Jobcenter-fagsystemerne

KL bemærker, at der bør gennemføres en langsigtet strategi for hvilke selvbetjeningsopgaver, der naturligt hører til på Jobnet, og hvilke, der naturligt ligger andre steder, samt at der bør aftales en fælles kanalstrategi for selvbetjeningen, herunder hvilke kanaler der skal anvendes for virksomheder, jobsøgende og beskæftigede, m.fl.

KL bemærker endvidere, at bemyndigelserne aktualiserer behovet for et forum eller styregruppe med kommuner, KL og andre interessenter på it-området, der skal sikre, at beslutninger tages på et konsolideret grundlag, og som bemyndiges til at styre og prioritere tilrettelæggelsen af implementeringen og videreudviklingen af kravene den kommunale it på beskæftigelsesområdet.

Kommentar:

Kanalstrategien for nationale selvbetjeningsløsninger på beskæftigelsesområdet er fastlagt af Folketinget i styringsloven i forbindelse med kommunalreformen, og initiativerne i kontanthjælpsreformen indfører sig i denne ramme. Beskæftigelsesministeriet vil meget gerne drøfte de konkrete implementeringstiltag, herunder arkitekturprincipper og sammenhæng mellem selvbetjeningsløsningerne og sagsbehandlingssystemerne med kommunerne, a-kasserne og andre relevante aktører i et dialogforum.

KL bemærker, at det er vigtigt, at hjemlerne til digitalisering og digitale løsninger udmøntes i fælles forståelse med kommunerne/KL og de kommunale leverandører, så løsningerne dels bliver realistiske i forhold til tid og kvalitet, dels understøtter de forretningsgange, som kommunerne vil benytte. KL bemærker, at dette kræver, at it-systemerne er fleksible, fx at registreringer og udsøgninger ikke nødvendigvis skal ske i en bestemt forvaltning eller i en bestemt rækkefølge.

Kommentar:

Der er i dag et forum, hvor de kommunale it-leverandører og Arbejdsmarkedsstyrelsen er faste deltagere, og hvor KL deltager på ad hoc basis, når det er relevant

– blandt andet når reformer som kontakthjælpsreformen skal it-understøttes. Arbejdsmarkedsstyrelsens intentioner og sigte i arbejdet er, at det fælles datagrundlag så vidt muligt skal leve op til KL's bemærkninger.

I forhold til registreringsrækkefølge i de kommunale fagsystemer vil det i vid udstrækning være op til KL og kommunerne at efterspørge løsninger hos de kommunale it-leverandører, der kan opfylde KLs ønsker. Arbejdsmarkedsstyrelsen er indstillet på, at snitfladerne så vidt muligt indrettes herefter.

KL bemærker, at det er afgørende, at der ikke stilles krav om data, som skal registreres særskilt uafhængigt af sagsforløbet, samt at alle datakrav skal relateres til registreringer, der alligevel skal gennemføres af hensyn til sagsgangen i kommunen, så der undgås unødige dobbeltregistrering og så data bliver mere valide.

Kommentar:

Beskæftigelsesministeriet er indstillet på, at datakrav – til brug for det fælles datagrundlag og den statistiske opfølgning – fortsat så vidt muligt skal indrettes i overensstemmelse med KLs bemærkninger. I en vis udstrækning vil det imidlertid også være op til KL og kommunerne at efterspørge løsninger hos de kommunale it-leverandører, der kan opfylde KL's ønsker. Arbejdsmarkedsstyrelsen vil arbejde for, at snitfladerne så vidt muligt indrettes efter KLs ønske.

KL anbefaler, at de nye mål- og visitationsgrupper også omfatter kontanthjælpsmodtagere omfattet af integrationsprogrammet.

Kommentar:

I dag er kontanthjælpsmodtagere omfattet af integrationsprogrammet omfattet af matchmodellen – jf. bekendtgørelse om matchvurdering (bkg. nr. 1410 af 28. december 2011). Tilsvarende vil det blive fastsat i en bekendtgørelse, at kontanthjælpsmodtagere omfattet af integrationsprogrammet skal visiteres efter samme kriterier som øvrige kontanthjælpsmodtagere.

KL anbefaler, at krav om tilmelding og rådighed for formidling af job sker automatisk i forbindelse med visitationen, svarende til, når kontanthjælpsmodtagere i dag vurderes i match 1, da den foreslåede regel, hvorefter tilmelding først skal finde sted senest efter 3 uger, vil give anledning til overflødig sagsbehandling og unødige opfølgning.

DA bemærker, det er uklart, hvorfor der skal gå 3 uger, inden åbenlyst uddannelsesparate skal tilmeldes arbejdsstyrken, når visitationen skal ske efter højst en uge, da disse personer umiddelbart efter burde kunne stå til rådighed for arbejdsmarkedet.

Kommentar:

Regeringen er indstillet på at efterkomme KLs og DAs anbefaling. Der vil blive fremsat ændringsforslag, således at tilmelding som arbejdssøgende for åbenlyst uddannelsesparate skal finde sted senest i forbindelse med første samtale, der afholdes senest 1 uge fra første henvendelse med anmodning om hjælp. Fristen vil

komme til at fremgå af Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 11, stk. 3, samt Lov om aktiv socialpolitik § 8a, stk. 2.

ATP og Udbetaling Danmark bemærker bl.a., at der udestår en vurdering af, hvorvidt ATP efter persondataloven vil være forpligtet til at oplyse de berørte personer om videregivelsen af oplysninger til kommunerne.

Endvidere bemærker ATP, at kommunerne skal anmelde deres behandling af samleveroplysninger til Datatilsynet inden behandlingen påbegyndes.

Kommentar:

Beskæftigelsesministeriet er enig i dette. ATP er omfattet af reglerne i persondataloven, herunder reglerne om den dataansvarliges oplysningspligt over for den registrerede. ATP må således vurdere, hvornår der efter persondataloven skal gives meddelelse til den registrerede i forbindelse med videregivelse af oplysninger.

Kommunerne er også omfattet af persondataloven og skal anmelde deres databehandling og indhente de nødvendige udtalelser i Datatilsynet.

Med lovforslaget indføres der samtidigt nye regler, der kan medføre administrative lettelser for erhvervslivet. Blandt andet vil en digitalisering af arbejdsgivernes ansøgninger om virksomhedspraktiskpladser, løntilskudspladser m.v. kunne lette ansøgningsprocesserne for de berørte virksomheder.

PROSA advarer mod, at digitalisering bliver et absolut krav til nogle kontanthjælpsmodtagere, idet de ved, at mange borgere ikke vil magte at anvende digitale løsninger, selv om de er uddannelsesparate eller jobparate. De foreslår derfor, at såfremt der ikke kommer en reaktion fra en borger indenfor et fastlagt antal dage, skal der forsøges kontakt ad andre veje end de digitale kanaler. Alternativt bør man kunne meddele, om man ønsker skrivelser på papir eller i elektronisk form.

DIGNITY bemærker, at svært traumatiserede flygtninge grundet PTSD kan have vanskeligt ved at indlære det danske sprog i en sådan grad, at de kan læse og skrive sproget. Disse personer vil have brug for hjælp til CV og jobsøgning fra jobcentret, idet de typisk er isolerede og ikke har et eget socialt netværk, som kan være behjælpelig.

Rådet for Socialt Udsatte og Foreningen af kommunale social- sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark har bemærket, at ikke alle ydelsesmodtagere er parate til fuld digital sagsbehandling.

Dansk Socialrådgiverforening mener, at hvis afgørelser, partshøringer og andre dokumenter sendes digitalt, skal der tages hensyn til, at et antal borgere stadig ikke er fortrolige med brugen af e-mail og NemId, og det måske især gælder nogle af de borgere, der er i målgruppen for kontanthjælpsreformen.

Kommentar:

Arbejdsmarkedsparate kontanthjælpsmodtagere har allerede i dag pligt til at lægge et CV på Jobnet, til at tjekke deres jobforslag og til at gøre sig bekendt med og

kvittere for jobplan og tilbud digitalt på Jobnet. I forhold til indlæggelse af CV på Jobnet er dette lovfæstet i § 9, stk. 1, nr. 2, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Hvis en borger har brug for hjælp til at benytte digitale løsninger i beskæftigelsesindsatsen, fx på grund af manglende it-kundskaber eller manglende it-adgang hjemme, vil borgeren ligesom i dag kunne få hjælp og vejledning i jobcenteret.

I lighed med i dag kan en person, der ikke kan læse eller skrive, få hjælp til at sætte sig ind i de breve, som den pågældende får fra kommunen. Det kan enten ske ved at personen henvender sig til en støtteperson, eller ved at personen henvender sig til kommunen.

REU bemærker bl.a., at det forudsættes, at kommuner, skoler og andre interessenter indgår i et positivt samarbejde om at sikre, at de uddannelsessøgende er uddannelsesparate. Rådet finder det endvidere vigtigt, at der sikres en overlevering af relevant information fra kommune til skole, så skolerne bliver gjort bekendt med eventuelle udfordringer i forhold til den uddannelsessøgende. Rådet finder også, at det bør sikres, at kommunerne får et ansvar for at stille efterværn til rådighed til uddannelsessøgende med henblik på at undgå frafald.

REU finder det vigtigt, at der ved frafald eller afbrud af et uddannelsesforløb foretages en ny vurdering af, hvorvidt en ung, der er omfattet af et uddannelsesoplæg, fortsat er uddannelsesparat.

Kommentar:

Efter den foreslåede § 21 b, stk. 7, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, skal jobcenteret underrette uddannelsesinstitutionen om, at personen er pålagt at begynde og gennemføre uddannelsen, herunder de aktiviteter og indsatser, pågældende har fået af jobcenteret, eventuelle test- og prøveresultater og om jobcenteret vurderer, at der er risiko for, at pågældende kan få særlige vanskeligheder ved at gennemføre uddannelsen.

Som efterværn kan der gives tilbud om mentorstøtte efter den foreslåede § 31 b, stk. 1, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Der er ikke i loven fastlagt bestemmelser om, hvornår der skal foretages en revisitation. Det vil blive fastsat i bekendtgørelse, at der løbende i kontaktføreløbet skal finde en revurdering af den oprindelige visitation sted, hvis der fremkommer nye oplysninger, der kan have betydning for visiteringen.

Ifølge gældende regler starter en borger på et nyt forløb i kontanthjælpssystemet, hvis borgeren ikke har modtaget kontanthjælp i fire sammenhængende uger. Dette fortsætter uændret med reformen og betyder, at alle unge, der ikke har modtaget uddannelseshjælp i fire uger før en (ny) anmodning om hjælp, fx fordi de har modtaget SU i et uddannelsesforløb som de falder fra, skal visiteres på ny.

Datatilsynet opfordrer i høringssvar af 6. maj 2013 til, at lovforslaget tilrettes således, at det fremgår, at der kun kan ske udveksling af oplysninger mellem diverse

myndigheder, når dette er *nødvendigt* til varetagelse af de hensyn, der følger af persondatalovens §§ 6-8.

Kommentar:

Det er på baggrund af tilsynets hørings svar i den interne høringsrunde indsat, dels i de almindelige bemærkninger (afsnit 2.14.4.1. Gældende ret for brugen af oplysninger i det fælles datagrundlag), dels i bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 20, at der alene kan udveksles de nødvendige og relevante data. Foranlediget af Datatilsynets efterfølgende hørings svar af 4. juni 2013, vil der blive fremsat et ændringsforslag, således at det fremgår af lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, at der alene kan udveksles nødvendige oplysninger.

Datatilsynet har med hensyn til registersamkøring i kontroløjemed bl.a. bemærket,

- at samkøring forudsætter, at myndighederne har et klart og utvetydigt retsgrundlag at arbejde på, og at myndighederne kun lader kontrolordningen tage sigte på fremtidige forhold, medmindre særlige forhold gør sig gældende,
- at de personer, der berøres af kontrolordningen, skal have forudgående information om kontrolordningen, jf. persondatalovens § 5, stk. 1,
- at behandling af de modtagne oplysninger skal ske under iagttagelse af de grundlæggende krav i persondataloven, herunder reglerne om de registrerede personers rettigheder i persondatalovens kapitel 8 – 10,
- at indsamling af oplysninger skal ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål, og at senere behandling ikke må være uforenelig med disse formål (finalitéprincippet), jf. persondatalovens § 5, stk. 2,
- at myndighederne må tilrettelægge databehandlingen således, at de ansatte ikke har adgang til oplysninger, der principielt ikke er brug for, jf. persondatalovens § 5, stk. 3,
- at de ansatte hos den modtagende myndighed alene bør have adgang til oplysninger om de personer fra den anden myndigheds register, som er omfattet af den kontrollerende myndigheds sagsområde, og
- at der efter modtagelsen af oplysninger fra en anden myndighed leves op til oplysningspligten.

Kommentar:

Der er med det foreliggende lovforslag etableret et klart og utvetydigt retsgrundlag at arbejde på.

Det kan endvidere bekræftes, at Datatilsynets ovennævnte bemærkninger med hensyn til registersamkøring i kontroløjemed vil blive overholdt i forbindelse med kommunernes administration af retsgrundlaget.

Datatilsynet har endvidere bemærket, at det ikke står Datatilsynet helt klart, om der med nærværende lovforslag sker yderligere fravigelser af persondatalovens § 8, stk. 3.

Kommentar:

Persondatalovens 8, stk. 3, er fraveget i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats. Der vil med det nærværende lovforslag ikke ske yderligere fravigelse.

Datatilsynets påpeger i høringsvar af 4. juni 2013, at det forudsættes, at de digitale løsninger lever op til de krav om fornødne sikkerhedsforanstaltninger, som følger af persondataloven og databeskyttelsesdirektivet.

Kommentar

Den digitale kommunikation vil ske i overensstemmelse med de krav om sikkerhedsforanstaltninger, som følger af persondataloven, sikkerhedsbekendtgørelsen og databeskyttelsesdirektivet. De digitale løsninger til understøttelse af den digitale kommunikation, som lovforslaget omhandler, vil blive indrettet således, at de ved etableringen og fremover vil leve op til de krav om de fornødne sikkerhedsforanstaltninger, som følger af persondataloven og tilhørende bestemmelser. Ligesom anden kommunikation – via Jobnet – mellem borgerne og det fælles datagrundlag, vil f.eks. kommunikationslinjerne være krypterede. Borgerne vil alene kunne tilgå egne oplysninger med anvendelse af NemId eller anden tilsvarende sikkerhedsløsning. Den digitale kommunikation vil alene være til rådighed og tilgængelig for autentificerede brugere.

Datatilsynet henstiller, at det nøje overvejes og beskrives i forarbejderne om udvidelse af det fælles datagrundlag er i overensstemmelse med de grundlæggende principper i persondatalovens § 5.

Kommentar

Adgangen til oplysningerne kan ske til brug i en aktuel sag, hvor de professionelle aktører i kommunerne på socialområdet, beskæftigelsesområdet, uddannelsesområdet og – om i overensstemmelse med gældende regler efter samtykke fra borgeren – også på sundhedsområdet har behov for at indhente oplysninger, dels for at kunne udarbejde en systematisk beskrivelse af den enkelte borgers ressourcer og udfordringer, hvor alle relevante forhold i borgerens samlede situation indgår, dels for at kunne lave en helhedsorienteret, tværfaglig og koordineret plan på tværs af de kommunale forvaltninger og andre myndigheder, der er nødvendige og hensigtsmæssige for den enkelte borger.

Kravet i persondatalovens § 5, stk. 2, om, at indhentelse af oplysningerne skal være saglige og skal ske til udtrykkeligt angivne formål, anses således for at være opfyldt med lovforslaget.

Det er herudover et krav, at adgang til oplysningerne vil skulle ske inden for rammerne af persondataloven i øvrigt. Det vil blandt andet sige, at myndighederne på nationalt, regionalt og kommunalt niveau skal overholde persondatalovens § 5, stk. 2, hvorefter senere behandling af oplysningerne ikke må være uforenelig med de formål, som oplysningerne er indsamlet til.

Det er endvidere kun oplysninger, der er relevante og tilstrækkelige, som de nævnte myndigheder kan få adgang til, og de oplysninger, der er adgang til, må ikke omfatte mere, end hvad der kræves til opfyldelse af de formål, hvortil oplysningerne indsamles, jf. persondatalovens § 5, stk. 3. Dette fremgår i bemærkninger til det fremsatte lovforslag, afsnit 2.14.7.

Datatilsynet gør endvidere opmærksom på, at behandling af personoplysninger kan ske, når behandlingen i en række nærmere beskrevne situationer er nødvendig. Det er således ikke nok, at en behandling er *relevant* som beskrevet i § 63 i lov om ansvar for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats (styringsloven). Tilsynet anbefaler derfor, at ordlyden ”relevant” ændres til ”nødvendig”.

Kommentar

Der vil blive fremsat ændringsforslag til lovforslagets § 2, nr. 20, således at det fremgår, at der alene kan udveksles ”nødvendige oplysninger”.

Datatilsynet påpeger desuden (vedr. afsnit 2.14.7 i det fremsatte lovforslag), at det med udtrykket uforholdsmæssigt vanskelig fastsættes, at der gælder et proportionalitetsprincip ved vurderingen af, om meddelelse, som foreskrevet i persondatalovens § 29, stk. 1, skal gives. Der skal således ske en afvejning af på den ene side betydningen af en sådan underretning for den registrerede, og på den anden side den arbejdsindsats hos den dataansvarlige, der vil være forbundet med en sådan underretning. I hvilket omfang, underretning af registrerede personer er uforholdsmæssig vanskelig eller endog umulig, skal afgøres i den enkelte situation.

Det er på den baggrund tilsynets opfattelse ikke muligt – som det er forudsat i lov-bemærkningerne – at fastslå, at underretning på et givent sagsområde er uforholdsmæssig vanskelig.

Kommentarer

Beskæftigelsesministeriet har taget Datatilsynet bemærkninger til efterretning. Da lovforslaget allerede er fremsat, kan der imidlertid ikke ske præcisering af dette i bemærkningerne i lovforslagets afsnit 2.14.7.

Persondatalovens § 29 vil blive overholdt i forbindelse med behandlingen af ansøgninger i den kommende digitale løsning.

Afslutningsvist har Datatilsynet henledt opmærksomheden på, at der skal indhentes en udtalelse fra Datatilsynet i forbindelse med udfærdigelse af bekendtgørelser, cirkulærer eller lignende generelle retsforskrifter, der har betydning for beskyttelse af privatlivet i forbindelse med behandling af oplysninger, jf. persondatalovens § 57.

Kommentar

Der vil blive indhentet en udtalelse fra Datatilsynet i forbindelse med udfærdigelse af de nødvendige bekendtgørelser.

18. Økonomi

FSD bemærker, at samtale- og visitationsforløbet sammen med ændringerne i udgangspunktet for vejledernes kontakt til målgruppen for kontanthjælpsreformen forudsætter langt flere administrative ressourcer i jobcentrene, end lovforslaget lægger op til. Specielt i en indkøringsfase vil ressourcetrækket være stort. Samtidig

vil der under indkøringen skulle indtænkes væsentlige ressourcer til en kompetenceudvikling af medarbejdere.

Kommentarer:

Der er afsat ekstra midler til det intensive samtale- og visitationsforløb, og det er i indfasningen forudsat, at kommunerne efter lovens vedtagelse og løbende i løbet af efteråret 2013 vurderer, hvilken målgruppe de nuværende kontanthjælpsmodtagere skal være i fremadrettet. Dette kan ske som led i det almindelige kontaktføreløb. Derudover er der i reformen afsat godt 32 mio. kr. i 2014 til at understøtte kompetenceudvikling og implementering af reformen.

KL tager forbehold for vurderingen af de økonomiske konsekvenser, idet det bemærkes, at kontanthjælpsreformen har meget betydelige økonomiske konsekvenser, og at det understreger meget stærkt behovet for en tæt dialog omkring implementeringen af reformen. KL mener derfor, at Beskæftigelsesministeriet snarest leverer DUT-notater om de økonomiske konsekvenser for at give et tilstrækkeligt transparent billede af forudsætningerne for de nødvendige omlægninger og tilpasninger.

KL finder også, at de foreslåede regler om finansiering og økonomi medfører en væsentlig risiko for øget bureaukrati og uflexible løsninger, særligt i forhold til de nye regler om finansiering af mentorer og at bestemmelserne om, at der for visse grupper i nogle perioder ikke er ret til refusion af udgifterne til vejledning og opkvalificering

Kommentar:

KL's forbehold for de økonomiske konsekvenser skal ses i sammenhæng med, at de kommunaløkonomiske konsekvenser efter sædvanlig praksis skal DUT-forhandles på baggrund af nærmere beskrivelser og forudsætninger, som vil fremgå af Beskæftigelsesministeriets DUT-notater. Det er forståelsen med KL, at reformen vil blive DUT-forhandlet efter sommerferien, og at de efterspurgte DUT-notater vil blive sendt til KL i den forbindelse.

Lovforslagets særlige finansieringsregler omkring mentor og vejledning og opkvalificering er udformet i nøje overensstemmelse med aftalen og de efterfølgende drøftelser af udmøntningen heraf.

18. Arbejdsgivernes uddannelsesbidrag

DA fremhæver, at AUB ikke på det foreliggende grundlag finder det muligt at vurdere hverken forudsætningerne for eller resultatet af beregningerne af de afledte merudgifter til skolepraktik.

Kommentar:

I beregningen af mertilgangen til uddannelse er der taget udgangspunkt i de nuværende overgange fra kontanthjælp til uddannelse, og på den baggrund vurderes det, at en udvidelse af uddannelsespålægget kombineret med ydelsesændringerne og de øvrige tiltag i udspillet vil indebære en årlig mertilgang til uddannelse på 2.500 personer. Fuldt indfaset skønnes antallet i uddannelse at blive øget med ca. 4.400 fuldtidspersoner.

Der er forudsat en hurtigere overgang til uddannelse for de umiddelbart uddannelsesparate. Der kommer ikke flere af disse i uddannelse, men det vil ske hurtigere, således at der i perioden 2014-2017 vil være en øget antal af personer i uddannelse på 250/500/500/250 fuldtidspersoner. Dette øgede antal er fuldt indfaset i 2018.

Mht. indfasningsprofil er det lagt til grund, at reformen kun vil have ca. halv effekt i 2014, hvorfor der i 2014 er forudsat knap 1.000 fuldtidspersoner i uddannelse. Herefter vil den årlige mertilgang til uddannelse ske som beskrevet ovenfor.

Ministeriet for børn og unge (MBU) kan oplyse, at beregningerne af de øgede arbejdsgiveromkostninger i forbindelse med øgede udgifter til skolepraktik mv. er baseret på samme forudsætninger som de øvrige uddannelsesskøn, og på at mertilgangen af elever, der påbegynder en erhvervsuddannelse som følge af kontanthjælpsreformen, til at starte med har været forudsat at være i grundforløbet, således at udgifterne til skolepraktik først viser sig på sigt.

Det er som følge heraf skønnet, at merudgifterne til skolepraktik vil være 22 mio. kr. i 2016 og 55 mio. kr. i 2017 og frem. I dette udgiftsskøn er indregnet merudgifter til lønrefusion.

DA bemærker, at der først ultimo 2015 vil blive udarbejdet analyse af effekten af uddannelsespålægget, og at en sådan analyse bør foretages tidligere i takt med, at AUB's udgifter til skolepraktik og andre ydelser evt. stiger.

Kommentar:

MBU henviser til, at det fremgår af "Aftale om bedre erhvervsuddannelser og styrket uddannelsesgaranti", at der skal ske en løbende opfølgning på bl.a. udviklingen i skolepraktikaktiviteten og de økonomiske konsekvenser af aftalen. Aftalepartierne får kvartalsvist opfølgning herpå.

En eventuel stigning i AUB's udgifter til skolepraktikydelser eller en stigning i AUB's øvrige arbejdsgiverfinansierede ordninger, som påvirker AUB's økonomi ud over det forventede, vil således blive identificeret tidligere end i 2015 - som følge af den kvartalsvise aftaleopfølgning og som følge af MBU's løbende opfølgning på udviklingen i AUB's økonomi.

DA bemærker endvidere, at tilgangen til skolepraktik i dag overstiger MBU's budget for 2013 med 35 pct.

Kommentar:

MBU kan ikke umiddelbart genkende dette tal.

Det fremgår af praktikpladsstatistikken fra marts 2013, at optaget af elever i skolepraktik i første kvartal 2013 er steget med 811 elever, svarende til 54 pct., set i forhold til første kvartal 2012.

MBU bemærker, at der i 2013 har været forudsat en stigning i optaget til skolepraktik på ca. 3.500 elever som følge af "Aftale om bedre erhvervsuddannelser og styrket uddannelsesgaranti". Endvidere vil særligt første kvartal 2013 være påvirket af aftalens initiativer, idet afskaffelsen af karensperioden til skolepraktik pr. 1. januar 2013 har medført en fremrykning af optaget til skolepraktik, således at op-

taget i første kvartal 2013 reelt omfatter en fem måneders periode (november 2012-marts 2013). På den baggrund må optaget til skolepraktik i første kvartal 2013 forventes at være steget set i forhold til 2012.

DA fremfører, at arbejdsgiverne ifølge aftalen skal kompenseres på baggrund af de faktiske udgifter til de unge, der kommer i skolepraktik som følge af kontanthjælpsreformen.

Kommentar:

I dag er der allerede mange unge, der overgår fra kontanthjælpssystemet til erhvervsuddannelserne. Det drejer sig både unge under 25 år, som er omfattet af ungedelser og uddannelsespålæg, men også om unge mellem 25 og 30 år, som ikke er omfattet.

Sigtet med kontanthjælpsreformen er, at flere unge får en uddannelse. Det er skønnet i kontanthjælpsreformen, at ca. 4.400 flere fuldtidspersoner vil overgå til uddannelse, mens ca. 500 fuldtidspersoner vil fremrykke overgangen til uddannelse. De personer, der fremrykker uddannelsesvalget vil ikke øge antallet af studerende på sigt, da de ville have påbegyndt en uddannelse under alle omstændigheder.

Skønnene for hvor mange, der forlader kontanthjælpssystemet og kommer i uddannelse eller job, bygger på analyser og data for de nuværende ungedelser og uddannelsespålæg.

Beregningerne af de øgede arbejdsgiveromkostninger i forbindelse med øgede udgifter til skolepraktik mv. er baseret på samme forudsætninger som de øvrige uddannelsesskøn, og på at de elever, der påbegynder en erhvervsuddannelse som følge af kontanthjælpsreformen, til at starte med vil være i grundforløbet, således at udgifterne til skolepraktik først viser sig på sigt.

Det er således skønnet, at merudgifterne til skolepraktik vil være 22 mio. kr. i 2016 og 55 mio. kr. i 2017 og frem.

Det skal i øvrigt bemærkes, at den præcise reformvirkning af, hvor mange flere der vil overgå til uddannelse som følge af reformen, ikke præcist vil kunne opgøres. Det vil altid bygge på et beregnet skøn, uanset om virkningen opgøres, inden reformen træder i kraft eller efter. Det skyldes, at det totale antal unge med et uddannelsespålæg, der overgår fra kontanthjælp til uddannelse et givet år, ikke alene er et udtryk for reformvirkningen, da en del af disse ville have påbegyndt uddannelsen uafhængigt af reformen. Det er med andre ord ikke muligt at konstruere et kontrafaktum, og derved er en direkte compensation af arbejdsgiverne som følge af kontanthjælpsreformen ikke mulig.

19. Frikommuner og kommuner med udfordringsret

KL bemærker, at man må gå ud fra, at frikommuner og kommuner med udfordringsret kan sikres fritagelse også for de regler i kontanthjælpsreformen, som ellers vil gøre forsøgende illusoriske.

Kommentar

Regeringen ønsker generelt at respektere de igangsatte frikommuneforsøg, dog fritages frikommunerne ikke automatisk for nye lovgivningsmæssige tiltag og reformer. Der er fastlagt en særlig procedure for høring af de 9 frikommuner.

Når lovforslaget er vedtaget, vil frikommunerne få en høring med frist til at påpege, hvor kommunerne oplever, at loven kan skabe problemer for eksisterende frikommuneforsøg. Regeringen vil herefter tage stilling til, hvorvidt der kan ske fritagelse for elementer i loven.

For så vidt angår udfordringsretten overvejes det at anvende tilsvarende fremgangsmåde.